

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Discutiuntur quædam circa divinas Personas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO LVII.

De Divinis Personis in genere.

DE variis nominibus in Trinitate usurpari solitis, ut de Personâ, Subsistentiâ, Hypostasi, Substantiâ, Naturâ, Essentiâ, &c. disputant hic aliqui: sed de his latè dictum est supra, Disputatione 48. per totam: quare nil opus est hæc ulterius in præsentî discutere.

SECTIO PRIMA.

Discutiuntur quedam circa Divinas Personas.

I.
Certum est
in Deo dari
tres Personas.

Tres item
sunt in Deo
Hypostases.

II.
Datur ratio
Personæ omni-
bus tribus
Personis com-
munis.

Ratio Personæ
non est
prædicatum
transcendens.

III.
Cur dicat
S. Thomas
Personam in
divinis non
esse univer-
sale.

Aliud est de
Personis spe-
cificativè,
aliud redup-
licativè
sumptis.

IV.
Ratio Personæ
divinæ ut
sic est generis.

RES in Deo esse Personas, fide certum est, & sapius ab Ecclesiâ definitum: sic enim in symbolo S. Athanasii dicitur, *Alia est enim Persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti.* Idem etiam habetur in Concilio Lateranensi, capite *Firmiter*, & alibi. Idem etiam est de tribus Hypostasibus, postquam semel ab Ecclesiâ decretum est, quid hæc vox *Hypostasis* significet; de quo olim non levis fuit inter orthodoxos, ipsosque adeo Sanctos Patres disceptatio, ut supra vidimus Disp. 48. sect. 2. num. 3. & quarto.

Deinde datur ratio Personæ omnibus tribus divinis Personis communis. Ratio est clara: Possunt enim concipere rationem Personæ, nullâ conceptâ particulari differentiâ: ergo hæc ratio non concipitur ut ad ullam ex tribus Personis in particulari determinata: ergo ut indifferens ad omnes, sicque ut communis, idque univocè, ut rectè Suarez lib. 1. de Trin. cap. 3. num. 8. Nec audiendus est P. Tannerus hic disp. 4. q. 1. dub. 5. num. 10. qui ideo negat hanc rationem Personæ esse univocam, quia est prædicatum transcendens, instar entis; sed hoc gratis dicitur, nec ulla est ratio cur conceptus Personæ magis transcendat Personas divinas, quàm cur ratio intellectivi transcendat Michaëlem, Gabrielem, & reliquos Angelos.

Addit tamen S. Thomas hic, q. 30. art. 4. ad 3. Personam hoc modo abstractam non esse universalem, nec genus aut speciem, nempe instar universalis in rebus creatis, quæ tantum per intellectum sunt unum: hic autem Personæ, non solum per intellectum, sed etiam realiter sunt unum. Alii tamen asserunt, si Personæ sumantur reduplicativè, rationem ab iis abstractam esse propriè universalem, sic enim non involvitur Essentia divina, in qua Personæ sunt unum, sed solum Personalitates; & querere utrum Personæ divinæ, reduplicativè sumptæ, conveniant univocè, & utrum ratio ab iis hoc modo abstracta sit universalis, est querere an Relationes præcisè, seu prædicata ultimò Personas constitutiva conveniant univocè, & ratio Relationis, seu Personalitatis ut sic sit universalis.

Existimo itaque, ut in log. dixi, Disp. 34. sect. 2. num. 3. rationem Personæ divinæ ut sic esse generis, & singulas Personas divinas distingui specie: notabiliter enim differunt, cum Pater petat essentiali-

ter non produci, Filius produci & simul producere, Spiritus Sanctus petat ab utroque procedere, & nullam Personam producere; hæc autem est notabilis differentia, & arguit distinctionem plus quàm numericam.

Tres ergo divinæ Personæ distinguuntur specie, non prædicabili, nec enim Pater divinus prædicatur de pluribus Patribus divinis, numero differentibus, nec Filius de pluribus Filiis &c. Differunt ergo, specie quidem, seu notabiliter, ut numero præcedente ostensum est, specie tamen, ut ait Pater Arriaga hic, Disp. 46. sect. 4. num. 26. subijcibili, sicque ratio Personæ divinæ ut sic, respectu illarum est genus, quod definitur à Porphyrio, *Prædicabile de pluribus differentibus specie*, quamvis nullum ex iis sit species prædicabilis, seu *prædicari possit de pluribus differentibus numero*: ut communis habet Thomistarum opinio de naturâ Angelicâ.

Quæres, quo pacto tres Personæ divinæ sint *Eus à se*. Respondetur omnes tres esse ens à se negativè, id est non esse ens ab alio, seu quod Essentiam suam non recipiant ab alio productam, quod est propriè non esse ens ab alio. Si autem sermo sit de Personalitatibus, una est à se, alia duæ ab hac, nulla tamen ab alio, cum Pater non sit aliud à Filio, nec uterque à Spiritu Sancto. Nulla verò divina Persona producit ex nihilo, sed ex naturâ divinâ, cum quâ singulæ identificantur.

Denique circa divinas Personas notandum, non posse eas omnino dici differre in naturâ seu Essentiâ, cum eam omnes habeant numero eandem. In relationibus tamen differre dici possunt, & esse diversa. Denique si loquamur in concreto, seu de Personis ipsis, dici possunt ratione Relationum differre, cum, ut vidimus, ratione illarum realiter distinguantur. Quia tamen hæc voces *diversa* & *differre*, absolutè prolata, distinctionem sonare videntur in Essentiâ, S. Thomas 1. p. q. 31. art. 2. Corp. negat eas esse usurpandas.

Magni tamen auctores, ut S. Gregorius Nazianzenus, Justinus Martyr, S. Damascenus & alii absolutè affirmant Personas divinas differre. Quare Magister in 1. dist. 24. hunc loquendi modum admittit, quem sequitur Halensis 1. p. q. 44. Existimo itaque in hoc loquendi modo nullum esse errandi periculum: consultius nihilominus erit, si dicatur eas proprietatibus, aut relationibus differre. Vocem tamen *diversitatis* in divinis magis vitant Patres & Theologi, quia innuere videtur distinctionem in formâ, seu Naturâ, quæ in divinis nulla est.

V.
Tres Divinæ
Personæ dif-
ferunt specie,
non prædicabi-
bili, sed sub-
ijcibili.

VI.
Omnes tres
Personæ sunt
Eus à se.

VII.
Quæ differe-
ntia, aut
diversitas
in divinis
Personis re-
peritur.

VIII.
Multis abso-
lutè asserunt
Personas di-
vinas differre.

SECTIO